

Oponentní posudek k diplomové práci paní Barbory Klusákové
na téma „Péče řádného hospodáře v judikatuře českých soudů“
(vedoucí diplomové práce: JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.)

Rozsah práce: 51 stran

Datum odevzdání práce: 13. 6. 2019 (lhůta pro obhajobu uplyne dne 30. 9. 2019)

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Aktuálnost tématu: Vysoce aktuální / **Nadstandardně aktuální** / Dostatečně aktuální / Neaktuální

Novost tématu (v kontextu zpracovaných témat diplomových prací na PF UK): Zcela nové / Relativně nové / **Dosud plně nezpracované** / Dostatečně zpracované

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Náročnost tématu z hlediska úrovně teoretických znalostí vyžadovaných pro zpracování tématu: Vyšší / **Standardní** / Nižší

Náročnost tématu z hlediska rozsahu dostupných zdrojů (rozsahu právní úpravy, doktrinálního zpracování, aplikovatelné judikatury): Vyšší / Standardní / **Nižší**

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Stanovení cíle práce: Provedeno řádně / **Provedeno nikoliv řádně**: / Neprovedeno

Na s. 7 autorka avizuje zkoumání „nejvýznamnějších“ rozhodnutí NS ČR. Vzhledem k tématu je tato judikatura klíčovým zdrojem. Není mi zřejmé (autorka nevysvětluje), proč se omezuje pouze na tato rozhodnutí, resp. vůbec není seznatelné, která rozhodnutí za nejvýznamnější považuje.

Dále respektuji její limitaci zájmu jen na dílčí aspekty, například opomenutí problematiky důsledků porušení této péče lze hodnotit kladně, neboť otevírá prostor pro detailní hodnocení zbylých otázek. Ovšem z hlediska pozitivního vymezení mám výhradu – autorka uvádí jako předmět svého zájmu: charakter péče, její vybrané aspekty a pravidlo podnikatelského úsudku. „Vybrané aspekty“ péče řádného hospodáře je příliš „kaučukové vyjádření“, které v podstatě vylučuje možnost rozpoznat, zda je v textu řádně zkoumána složka loajality, pečlivosti a znalostí povinné osoby (navíc v práci jsou jednotlivé aspekty obsahu této péče zkoumány relativně nahodile a nesystematicky).

Splnění cíle práce: Cíl řádně splněn / Cíl spíše splněn / **Cíl spíše nesplněn** (zvolená metoda zpracování textu naplnění cíle v podstatě předem vylučovala) / Cíl nesplněn nebo vůbec nestanoven

B. Samostatnost při zpracování tématu

Tvůrčí uchopení tématu (individualita zpracování): Ano / **Spíše ano** (ovšem svébytnost zpracování je v tomto směru spíše na škodu) / Spíše ne / Ne

Závislost na použitých pramenech: **Ne** (text prokazuje vlastní přístup autorky a není odvislý od dílčích zdrojů) / Ano (odůvodnění: ...)

C. Logická stavba práce

Systematika práce: Vhodně zvolena / Zvolena spíše vhodně s těmito výhradami: ... / **Zvolena nevhodně**: Systematiku a metodologii zpracování finálního textu považuji za kardinální vadu, která se velmi negativně projevuje na celkové úrovni práce.

Obecně lze konstatovat, že ze samotného textu je patrné, že si diplomantka osvojila velké množství znalostí v rámci tématu, předkládá je však naprosto nevhodným a nedostatečným způsobem. Text tak působí spíše jako základní příprava pro další práci na diplomové práci. Jsou abstrahovány základní poznatky z jednotlivých judikátů a dalších zdrojů, ovšem bez nutného zobecnění a řádného systematizování.

V podstatě neobhájitelná (u diplomové práce) je metoda stručné čítanky z jednotlivých judikátů. Díky tomu, že se judikáty věnují různým otázkám, vyjadřuje se i diplomantka opakovaně a „napřeskáčku“ k různým otázkám svého tématu.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Reprezentativnost zdrojů: Ano / **Ne**:

Nelze popřít, že diplomantka si osvojila rozsáhlou část aktuálních (i předchozích) závěrů doktríny. S ohledem na téma bych však očekával detailnější a komplexnější analýzu judikatury Nejvyššího soudu. Autorka, pravda, zohledňuje klíčové judikáty. Ale rozhodnutí staršího data ji spíše snahu o přínosnou práci komplikují (popis již vyřešených či překonaných sporů, např. neustálé potýkání s obsahem pojmu náležitá péče).

Z 20 judikátů NS ČR uvedených v seznamu zdrojů jsou z posledních 5 let jen dva (!) judikáty. Podle letmé rešerše v databázi nsoud.cz plyne, že od roku 2016 bylo vydáno 56 rozhodnutí v kategorii A nebo B (a 299 celkem) zmiňujících péči řádného hospodáře. Samozřejmě je jasné, že mnohá rozhodnutí nejsou z hlediska zaměření práce relevantní, přesto je zřejmé, že s ohledem na téma práce je nepřijatelné omezit se v podstatě jen na judikáty frekventovaně traktované v odborné literatuře.

Aktuálnost zdrojů: Ano / Dostatečná s těmito výhradami: ... / **Spíše nedostatečná**: Právě z hlediska zkoumané judikatury (viz předchozí odstavec)

Primární zdroje využity: Dostatečně / **Spíše nedostatečně**: (viz výše)

Zahraniční zdroje využity: **Ano** (*Ovšem jejich rozbor byl příliš letmý, než aby dovozoval zásadnější komparaci. Například konstrukce business judgement rule v USA je v mnohém odlišná od českého pojetí dle § 51 z. o. k., ačkoliv práce naznačuje jejich značnou shodu.*) / Ne

Dodržení zásad odborné práce se zdroji: **Ano** / Ne (odůvodnění: ...)

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Téma zpracováno nikoliv deskriptivně: Ano / Převážně ano / **Převážně ne** (*Rozbor judikatury, který měl představovat klíčový bod odborného snažení diplomantky je právě klasickým deskriptivním prvkem*) / Ne

Dostatečná analýza problematických otázek: Ano / **Spíše ne** (*Ač byly mnohé otázky otevřeny a často řešeny, domnívám se, že vhodné uchopení tématu by autorku nutně vedlo k předložení práce na mnohem vyšší odborné úrovni. Dílčím dokladem problematického přístupu může být například rozhodnutí rozebrané na s. 35 až 36, kde autorka konstatuje, že péče řádného hospodáře nebyla porušena, neboť si jednatel zajistil v této věci právní služby. Z rozhodnutí však jasně plyne, že pouhé zadání věci advokátce není samo o sobě postačující pro závěr o postupu v souladu s PRH. To ostatně sama autorka (v obecném kontextu) uvádí na s. 35, když odkazuje na závěry P. Čecha/ P. Šuka, podle nichž se nelze omezit jen na cura in eligendo.*)

Úplnost zpracování tématu: Ano / Ne (odůvodnění: ...)

Vzhledem k jeho ne zcela přesnému vymezení (z hlediska limitace cílů na s. 7 – viz část 3. A tohoto posudku) nelze tento atribut práce řádně zhodnotit.

Zhodnocení tématu: Řádné / Dostatečné s těmito výhradami: ... / **Spíše nedostatečné: Neboť absentuje řádná analýza judikatury, nelze ani provedené zhodnocení mít za dostatečné.**

Komparace s jinou právní úpravou: **Ano** (*velmi okrajově*) / Ne

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální podoba textu: **Bez výhrad** / S těmito výhradami: ...

Formální podoba poznámek pod čarou a seznamu literatury: **Bez výhrad** / S těmito výhradami: ...

Grafy a tabulky: Ano / **Ne**

Jejich případný význam pro kvalitu zpracování tématu: Vyšší / Běžný / Nižší

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň textu (z hlediska užívání odborné terminologie): **Standardní** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

Stylistická úroveň textu (čitivost, přehlednost): **Standardní** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

Gramatická úroveň textu: **Standardní** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

4. Případné další vyjádření k práci:

Na s. 17 autorka poukazuje na nejednotné vymezení okruhu osob podléhajících povinnosti péče řádného hospodáře (z pohledu jednotlivých autorů), aniž by formulovala vlastní stanovisko k této otázce. Z hlediska korektní práce se zdroji je dále nevhodné psát o „autorech“ zastávajících určitý závěr a uvádět autorku jedinou.

Od dalších dílčích připomínek jsem upustil po zjištění obecného nedostatku v samotné metodě zpracování textu...

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Jsem toho názoru, že předložená diplomová práce není způsobilým podkladem k samotné její obhajobě. Pokud však k ní bude přistoupeno, navrhuji tyto otázky:

Diplomantka uvádí na s. 17, že § 159 odst. 1 obč. zák. zakládá vyvratitelnou domněnku nedbalosti. Za jakých okolností lze tuto domněnku vyvrátit?

Co je „nejlepším zájmem obchodní korporace“? (s. 30)

(s. 39) „Smyslem pravidla podnikatelského úsudku je změkčení přísných pravidel péče řádného hospodáře....“ – v čem autorka tuto přísnost spatřuje? Opravdu je mezi oběma koncepty takový rozdíl? Resp. jak se projevuje v případě jiných právnických osob než obchodních korporací?

Odpovídá česká koncepce pravidla podnikatelského úsudku americkému business judgement rule, resp. v čem se odlišuje?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

Jak plyne z výše uvedeného, téma práce (česká judikatura k PŘH) nebylo dosud plně analyzováno a zpracováno v podobě koherentního, odborného právního textu v kvalitě předpokládané u diplomové práce. Proto navrhuji práci vrátit k jejímu předpracování, přičemž zároveň konstatuji, že dosavadní text může být vhodným vstupním materiálem. Musí však být doplněn o další poznatky a finální text by měl v obecné rovině podávat věrný obraz výkladu péče řádného hospodáře v judikatuře NS ČR spolu s jeho případnou oponenturou (s využitím závěrů doktríny).

V Praze dne 13. 8. 2019

Doc. JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.

oponent diplomové práce